

A GYÜLÖLET MÉTELYE

„(...) Kislányuk tiltakozik, rúgkapál és kiabál, nem akarja, hogy visszacsüllyesszék nagypapja kitért karjába. Anyuka ezért kapja meg tőle a magáét: igazságos haraggal feléje is csápol a cukorfalat méregzsák, ordítja, értse meg mindenki, az apjával szeretne maradni! Viktória tehetetlenül nézi a jelenetet. Stausz Simon aznapi utolsó felvételén a fiatalasszony szájára szorítja himzett zsebkendőjét. Másodpercekig hangtalanul remegett, némán fuldokolt, mielőtt felszakadt volna sírása. Hangját azonban elnyomta a mozdonyszivattyúk sístergése.”

Petri Sándor magyar királyi honvédtizedes emlékezetében évekig ez a kép élt legélesebben felesége arcáról.

Biciklis felderítő és hírvivő megbízatásának, szolgálati kötelességének teljesítése közben sérült meg Petri Sándor magyar királyi honvéd 1943 őszén. Galíciában történt. Rejtett fedezékből lóttek-e rá ismeretlenek, vagy helyi összecsapás áldozatául esett? Lélekjelenlétének és tagadhatatlan szerencséjének köszönhetette életét: elvesztette egyensúlyát, de a földön kúszva sikerült azonnal fedezékbe vonszolnia magát, fájdalom ellenére szerencsésen elköttette sebét, és mentős bajtársaira sem kellett túl sokat várnia. Még aznap Krakóba szállították, sebtét kimosták, de napokig a túlsúlyolt kórház folyosóján fektették. Nem értette, miért nem műtik? Miért biztatgatják mosolyogva: semmi baj, a golyót adoptálta a szervezete? Mostohasógora, Gonsenyicza Albert esete járt az eszében... Vajon neki is amputálni kell a jobb lábát? Rendszeresen, szakszerűen ellátták, mégis csak két hét múltán, az időközben megérkezett kitüntetésével együtt repatriálták gyorsmentő-szolgálattal a kassai kórházba. Felesége ugyanaznap kapta kézhez a hivatalos értesítéseket férje sebesüléséről, előléptetéséről és kitüntetéséről egy túlságosan nyugtató hangvétellű, fényképes levéllel együtt: a felvételen Sanyi bekötött lábfeje valóságos óriáspólya, belelóg az előtérbe; a beteg megvékonyodott arccal fekszik, és szelíden mosolyogva integet a kórházi háttérből.

Viktória azonnal hozzá akart utazni. Gonsenyicza Jakab a saját helyzet- és helyismeretére hivatkozva kardoskodott: nem engedheti sehova a

lányát... De ha tényleg annyira kell, neki mindenesetre mellette a helye – hangoztatta nyomatékkal.

Fogadott fia, Albert, Vikta „bátyója” a Kultúrpalotában tartott előadások és koncertek szüneteiben, a közönség beszélgetésszálányaiból elcsípett információk, illetve a BBC-n hallott hírek alapján tájékozódott. Általában kockázatosnak ítélte a helyzetet, egész Európában. – Hamarosan egy háborút veszített ország polgárai leszünk – fejtegette nyugtalanul. Minden tekintélyét latba vetette, hogy maradásra bírja családtagjait.

– Elment az eszed?! – szapulta elsőként a húgát. Nem olyan fából faragtak téged, hogy hisztériázz! Gyermeked van, felelős vagy érte, Sanyi elsősorban rád bízta! Viseld a csöppséged gondját, nem rohagálhatsz szanaszét Európában! Felelőtlenység lenne Olgicával szemben! Szándékosan árván akarod hagyni?! Miért erőltetnéd rá saját sorsod replikáját?!

Apját hasonlóképp leteremtette:

– Emlékezzék csak, miket mesélt nekünk a nemzetközi megbízatásai nyomán?! Első kézből értesülhetett a régióban történekről! Nem maga kíséerte Bissinger grófnőt Bukarestbe, Jászvárosba? Ki járt Odesszában, a Vörös kereszt színeiben?! Vagy nekem adatott meg a száznegyvenezer lengyelhoni menekültet istápolni, azokkal a ritka szerencsés szerencsétlenekkel értekezni, akiket a nemzetközi vörös kereszt segítségével sikerült ideig-óráig megmenekíteniük?! A besszarábiaiak... az odesszaiak... a lebergiek tanúvallomásait elfelejtette?! A nyelvtudásával nincs hiba, öreg, tudjuk, hogy belgákat és franciákat is segített... mindenkinek, akinek csak lehetett... de miből gondolja, hogy tárt karokkal fogadnák ott, a pogromok földjén?! Német megszállás ide vagy oda, ukrán földön a zakopánéi Gonsenyicza Jakab csak bolygó lengyel, zsidó senki marad! Lassan jobban teszi idehaza is, ha elhallgatja apaságát; nehogy bajt hozzon az árja-bajor neveltjére! Félelmetes, micsoda vakságban szenvednek maguk! – háborgott kétségbeesetten.

Petri Sándor honvédtizedest négy hónapi kórházi kezelés után fél évre szabadságolták. Feleségének tenyérnyi, gyöngyökkel és gyöngyházdarabkákkal díszített, intarziás púderes dobozt, pici lányának pedig hímzett báránybőr kabátkát hozott ajándékba. Szükszavúvá tette a fiatal férfit a háborús tapasztalat, csupán érkezése napján, figyelmességeinek átadásakor adott némi magyarázatot Viktának a tárgyak származási helyével és az ottani körülményekkel kapcsolatosan:

– Többszörösen felosztották őket... Akárcsak bennünket, itt Erdélyben... '39-ben, a Molotov–Ribbentrop-paktum értelmében azon az ország-részen, ahol mi állomásozunk, megosztott Németország és a Szovjetunió. Galíciából állítólag az utóbbi két év alatt kétszázezernél több embert deportáltak Szibériába... Viszont amióta német kézbe kerültek a nemrég még szovjet területek... – mintha tiltott tetten érte volna saját magát, elhallgatott hirtelen. – Ne kérdezd, mit keresünk mi, magyarok, ott, ahol annyi nemzet, nyelv és vallás közepette a velőben él, és zsigerekig rág a gyűlölet méhelye – hanzott a lábadozó szabadságos visszafogott vallomásának végső akkordja. Láthatóan küszködött emlékeivel, mégis hasztalan faggatták, vásárhelyi tartózkodása alatt többé nem volt hajlandó sem Galíciáról, sem ottani életviteléről vagy honvédtársairól beszélni senkinek...

A testvérek közös vállalkozásának könyveléséből egyértelműen kiderült: kényelmes társvállalkozó volt az idősebb Petri fivér.

– Nagylelkűségével kizárólag saját magát kényezteti – bizonygatta kárvallott öccse az anyjuknak, miután áttekintette a bevonulása óta készült negyedéves mérlegeket és valamennyi számlakivonatot. Özvegy Petriné ezúttal is türelmesen meghallgatta kisebbik fia észrevételeit. Tudta-érezte, hogy jogosak a felsorolt kifogások. Sójájtásával jelezte, mennyire tisztában van a helyzettel, mégis elzárkózott attól, hogy bármit számon kérjen Jancsi fián. Láthatóan kerülte a családi konfrontációt; inkább a felindult panaszos indulatát próbálta mérsékelni:

– Meglásd, lesz valahogy... Te ne add fel! A túlélők az igazi győztesek – duruzsolta békítően. – Amint vége a háborúnak...

– De addig, édes mama? – kérdezett rá ingerülten Sanyi.

– Lényeg, hogy mindketten egészségben gyertek vissza! – háritott legyintve az öregasszony.

– Ne terelje el a szót! Tudom, hogy mindig volt... és lesz valahogy... Elvárnám, hogy legalább mi ketten ne beszéljünk mellé! Jancsi restsége tűrhetetlen. Önző költekezése közvetlenül nem engem, hanem Viktát hozza állandóan lehetetlen helyzetbe... Férfi létére... Hogy nem restelli?! Hálás lehetne, hogy bevettem a vállalkozásomba... Emlékszik, Édes, ki sírta ki neki? „Szegény Jancsikám így meg úgy...” Holott magával szemben sem valami gáláns... A testvéreit pláne nem kényezteti...

A kisebbik Petri fiú mély lélegzetet vett:

– Még a frontszolgálatnál is szerencsésebb, mint én: mindegyre szabadságot kap, sokat van itthon... Látom... megtapasztaltam... Sokszor akad-

na itt-ott munka, csakhogy Jánosunk világért sem menne a dolgok elébe! A nők, a *dolce vita* fontosabbak... Mit csinál? Tudhatja valaki, nagyjából mennyit keres?! Rendszeresen könyörögnöm kell neki, nehogy megfélemezze az enyéimről: gyermekemről, feleségemről. Ha elmulasztom, úszik minden: volt-nincs bevétel! Hiába kértem, ugyebár, az adópénzt sem tette félre! Hogy azt is nekünk kelljen kigazdálkodni! Én pedig izgulhatok a messzi idegenben, hogy Viktának sikerül-e fenntartania másodmagát?! Vajon miből élnek? Miként rendeződnek a dolgaink?! Annyit kérek, Édes, figyelne jobban oda legalább maga! Ha egyébre nem, legalább a könyvelésre! Ha akarná, újra beletanulhatna... Elvileg ért hozzá, apám mellett eleget szorgoskodott számok dolgában...

Az özvegy a fejét ingatta: tagadott.

– Az unokámra sem vagyok már képes rendesen felügyelni... – mondta végül csendesen, szabadkozva. – De hat felnőttnek, négyeteknek mint testvérek, Viktával és Alberttel együtt, bízom benne, sikerülhet közösen eltartani egy gyermeket, Jakabot meg engem – rukkolt ki megengedő statisztikai becslésével. – Meglásd, csak lecsillapul Jancsink, amikor majd megfelelő asszony kerül melléje... Várd ki, nagyon kérek!

– Peeersze! Hogy egyre többen gondoskodjunk róla?!

– Sanyi, légy megértőbb, nektek könnyű...

– Könnyű? Miből gondolja, anyám? – csapott le a fiatal férfi anyjának szavaira.

– Háát... Ti Viktával nagyon találtok... Igazán jól elvagtok... Mindig megoldod valahogy a problémákat.

– Meg én! De csak ha Isten és a sors egyöntetűen akarják. Ők ugyebár nem ismernek lehetetlent. Édes, ne feledje, a maga Jancsikája ugyanúgy felnőtt, mint az öccse. Elvárnám tőle, hogy végre ne az én káromon kényeztesse magát! Uraskodik... Szivarozik... Nyaral... Utazgat... Ide-oda udvarol és ajándékoz... Ne mentegesse, anyám! Miért nem akarja észrevenni, mennyire igazságtalan mindez mindannyiunkkal szemben?! – mérgeződött a fia.

Adventtől Farsangig maradhatott Marosvásárhelyen a fiatal családfő. Sebesülése és a szakmájának kedvezőtlen időszak, az ünnepek ellenére sikerült néhány alkalmi megbízatást – főleg belső javításokat, díszletfestést – szereznie. Munkája nyomán a bevétel csaknem kéthavi átlagkeresetének felelt meg. Az összeget azonnal átadta Viktának, hogy visszautazása után

álljon kényelmesebb tartalék a rendelkezésükre. Szeretteit nem hagyta szükségben, mégis nehéz szívvel indult vissza állomáshelyére.

– Szerencsés ördög vagyok, és mégsem! Két kincsem, bogaram van... Mindenem ti vagytok, de ím, hasztalan hordozlak benneteket mindenüvé magamban... El kell hagyjalak... és éppen most, mikor vésszel csordultig telt a világ...

Viktoria szótlánul figyelt.

– Képtelen vagyok megvédeni benneteket... Mi ketten hagyján... Levelezünk egymással... De Olgica számára ki lehetek én? Mennyit vagyunk együtt? Mit tud majd rólam, ha netán nem térhetek vissza?! – Sóhajtott. Érezte asszonya nyugtalanságát, inkább átcsapott vicces-hetyke hangnembe: – A fronton nekem pedáloznom kell, a lábizmaim és az eszem használok a szolgálatban, nem menetelek! Elkarikázok, ha lőnek. Ne félts te engem, kicsi feleségem! – ölelte át búcsúzáskor, ugyancsak Héderfáján, Viktáját.

– Sanyi! – késve bukott föl a szó az asszonyból, aki jódarabig versenyt futott az induló vonattal. – Rajzolhatnál a levelezőlapokra... Mintha mesélnél a leánykának...

– ...?

– Hintát... mackót... madarat... virágot... mindenféle játékot... Jancsit-Juliskát is lehet... Tudod, ahogy az esti mesékhez, a füzetlapokra szoktad.

*

TÁBORI POSTAI LEVELEZŐLAP

„Magyarország kitartása és áldozatkészsége teszi győzedelmessé fegyverünket!”

Hivatalos feljegyzések: ELLENŐRIZVE! Olvashatatlan aláírás.

1944. év IV. hó 28.

A feladó neve: Petri Sándor

Rendfokozata: Honvédtizedes

A tábori posta száma: M – 913

Ára: 1 fillér

Özv. Petri Andrásné

Teleki Mihály útja 166

Marosvásárhely

Drága Édesanyám és Testvéreim!

944. V. 21.

Hála Istennek, jól vagyok, melyet viszont kívánok nektek is a jó Istentől. Drága Édesanyám, kérlek, válaszoljatok! Írjatok minél hamarabb – én már többször írtam nektek, nem tudom, megkaptátok-e? Nem jött semmi sem tőletek. Írjatok nagyon-nagyon sokat! De nemcsak lapot, hanem levelet is! Írjátok meg, mi újság? Van munka? Jancsi dolgozik?

Kedves Bátyám, Jancsi, nagyon kérlek, ha van egy kicsi munka, meg ne feledkezz Viktáról és Olgiról! És még valami: küldj nekem gumiragasztót és gumit, foltnak. Jó nagy darabot, ha lehet. Ennyi minden kérésem tőled... Megtenéd? Vigyázzatok nagyon a kis Bogárra, Olgira!

Máskülönben hogy vagytok?

Kellemes pünkösdi ünnepeket kívánok mindnyájatoknak! Gondoljatok én-rám is, sokat! Ez a második ünnep, amit nem érek otthon. Üdvözlöm az ismerősöket. Csókollak mindnyájatokat szeretettel a messzi távoból:

Sanyi

*

POSTAI LEVELEZŐLAP (VÁLASZ)

„Magyarország jövő békessége és felvirágzása a szovjet oroszországi harcmezőkön dől el!” Hivatalos feljegyzések: ELLENŐRIZVE! Olvashatatlan aláírás.

*Nagyságos özvegy Petri Andrásné úrhölgynek
Teleki Mihály útja 166
Marosvásárhely
Feladó: Petri János
Honvédkiképzőréssz, Berettyóújfalusi laktanya
Ára: 18 fillér*

A hozzám küldött lapot vasárnap megkaptam. HáIstennek, hogy jól vannak; én is jól vagyok. Együtt vagyunk vagy húszan vásárhelyiek. A koszt nagyon jó! Ne is gondoljanak arra, hogy csomagot küldjenek, mert nincs szükség rá. Vasárnap délután kimenőnk volt a faluba; egyszer elvittek moziba is. Ha Isten segít, a jövő hónap 21-én otthon leszek. Ismétlem, ne gondoljanak semmit küldeni, hiszen maguknak sincs miből, és nincs is rá szükség. A segélyre feliratkoztam, majd ki fognak menni vizsgáldni. Azért írom, hogy tudjanak róla. Érdeklődni fogok Bokortól is, mi van otthon. Egyebet nem írok, csókolom mindnyájukat:

Jancsi

*

Nehezebb lett az otthon maradottak számára az élet: a két honvéd zsoldjából mind kevesebbre futotta. Gonsenyicza Jakab megszokta, hogy átadja alkalmi kereseteinek nagy részét a lányának; Albert is beszállt, ahogy tudott, a költségekbe. Rendszeres összefogással sikerült nagy nehezen kihúzni a hónapvégeket. Jegyrendszer volt, a család napi élélémeze mégis egyre szegényesebb lett. Özvegy Petriné átszervezte a mindennapokat: a tágas páros házban jobban elférnek – jelentette ki. Reggelente átvonult lányával a menyéhez, hogy spóroljanak a fűtéssel. Jómaga naphosszat az unokájával játszadozott. Madárszerű lépteivel folyton a csöppség nyomában bicegett, és rojtos hárászkendőjébe kapaszkodva úgy egyensúlyozott-örkdött fölötte, óvva őt eséstől-veszélytől, mint fecske a fiókáját. Szívesen főzött mindnyájukra, de délutánra kifáradt, elgyengült. Rendszeresen pihenésre szorult.

Vikta és Juci, a két sógornő jól egyezett, könnyen egymás keze alá dolgoztak. Naphosszat bontottak, varrtak, átalakítottak. Élelemért, megrendelésre. Folyamatosan kattogott-csattogott kedvencük, a Singer varrógép. Maguk között, viccelődve, mint legmegbízhatóbb kollégájukat emlegették. Ilonka mindig egyedül, külön tevékenykedett. Szívesen járt bevásárolni; cipekedett mindegyre. Szuszogva fát is vágott, ha kellett. Imádott a kertben dolgozni.

Mosni viszont hárman együtt szoktak az egész családra, Jakabot és Albertet is beleértve.

*

TÁBORI POSTAI LEVELEZŐLAP

„Magyarország jövő békessége és felvirágzása a szovjet oroszországi harcmezőkön dől el!” Hivatalos feljegyzések: ELLENŐRIZVE! Olvashatatlan aláírás.

1944. év VI. hó 21.

A feladó neve: Petri János

Rendfokozata: Honvéd

A tábori posta száma: P – 727

Ára: 1 fillér

Nagyságos özvegy Petri Andrásné

Teleki Mihály útja 166

Marosvásárhely

Drága Édesanyám és Testvéreim!

944. VI. 21.

A hozzám küldött lapot megkaptam, hála a jó Istennek, hogy a legjobb egészségben vannak. Én is jól vagyok. A csomagot mégis nagyon szépen köszönöm, jól fogott, csak a kávé nem kellett volna küldeni, mert itt nincs arra idő, főzögetni. A többiek úgyszintén kaptak csomagot – nehogy megpróbáljanak idejönni, mert nagyon hosszú az út, majdnem két nap. Igazán jól vagyunk mindnyájan, a Jóisten csak hazasegít egyszer... Most megyünk ki egy hétre a bunke-
rekbe kihelyezésre. Azután, ha visszajövünk, úgy hallszik, hogy leszerelnek. Ha igaz lesz, tizedikére mondják. Bár adná a jó Isten, hogy úgy legyen! Családi segélyre felírtak, majd írják meg, hogy kapnak-e valamit. Vigyázzanak magukra és otthon mindenemre – talán, ha a sors úgy akarja, még fogom használni. Nézzenek utána az adónak, az egész évi adó nem lesz több mint 80 pengő. Hogy mikor megyek haza, azt végül is nem tudhatják, úgyhogy tegyék félre, időben. Egyebet most nem írok, hátha a jó Isten hazasegít nemsokára.

Csókolom Olgicát és mindnyájukat:

Jancsi

*

TÁBORI POSTAI LEVELEZŐLAP

„Magyarország kitartása és áldozatkészsége teszi győzedelmessé fegyver-inket!”

Hivatalos feljegyzések: ELLENŐRIZVE! Olvashatatlan aláírás.

1944. év VII. hó 2.

A feladó neve: Petri Sándor

Rendfokozata: Honvédtizedes

A tábori posta száma: M – 913

Ára: 1 fillér

Petri János honvéd

P-727

Édes Bátyám, Jancsi!

944. VII. 2.

Lapodat megkaptam – már vártam; én is írtam neked, nem tudom, megkaptad-e? Lehet, hogy nem, mert nem volt jó a cím. Én is, hála a jó Istennek, jól vagyok, melyet viszont kívánok újfent neked is. Most kaptam csomagot otthonról, és egyszerre nagyon sok levelet. Bizony, jól fog egy kis hazai. Itt semmi újság, várjuk, mikor lesz vége a háborúnak. Írja Vikta, hogy még nagyon sokan vannak otthon, de a jó Isten megsegít, még mi is hazamegyünk. Szegény Simi... Hova került?... Egyébként gondoskodtál az én kedveseimről is? Hagytál-e pénzt Viktusnak? Kedves Bátyám, a szerszámokat elrendezted legalább? Hát az olajat? A sámkéféket be kellett volna olajozni, mert ki fog hullani a szőrük – megszáradnak olajozás nélkül! Nagyon sok vásárhelyi festő van itt – mind jól vagyunk. Telnek a napok, várjuk a hazai híreket. Hallottuk, nagyon sokat bombáztak az angolok. Annak örülök, hogy Vásárhely egyelőre megúsza. Többet most nem írok, maradok a messzi távolból.

Sok szeretettel csókol öcséd:

Sanyi

*

TÁBORI POSTAI LEVELEZŐLAP

„Magyarország kitartása és áldozatkészsége teszi győzedelmessé fegyver-
inket!”

Hivatalos feljegyzések: ELLENŐRIZVE! Olvashatatlan aláírás.

1944. év VII. hó 21.

A feladó neve: Petri Sándor

Rendfokozata: Honvédtizedes

A tábori posta száma: M – 913

Ára: 1 fillér

Öz.v. Petri Andrásné

Teleki Mihály útja 166

Marosvásárhely

Édes jó Anyám és Testvéreim!

944. VII. 21.

A hozzám küldött levelüket megkaptam – örvendek, hogy jól vannak. Isten-
nek hála, én is jól vagyok. A csomag is megjött – már nagyon vártam. Külön
köszönöm a dohányt meg a cigarettát. Igyekszek máris válaszolni, hiszen nincs
mindig rá időm. Jucit üdvözlö Mosoni István. Sajnálom, hogy Jancsi is be kel-
lett vonuljon ismét. Küldött levelet nekem, írja, hogy jól van. Máskülönben mi
újság odahaza? Hogy vagytok? Írjatok sokat! Arra kérek, hetenként kétszer
vagy háromszor küldjétek Székely Szó újságot – legalább olvassak egy kis ha-
zai híreket. Írjatok minél hamarabb: hogy van a kicsi Olgi? És Vikta? Vigyáz-
zatok a kis Bogaraimra nagyon!

Csókolom őket is, és üdvözlöm az ismerősöket. A jövő héten küldök haza
fényképet.

Sokszor csókollak a messzi távolból.

Sok szeretettel:

Sanyi

*

Egy tizenkét fős német utóvéd-csapat hetekig a közeli városhatárra
merekítette a frontot: a Kálváriahegyen elsáncolták magukat, onnan kont-

rollálták a segesvári utat, és általa az egész várost. Stratégiaileg kulcsfontosságú volt a körzet, a vámház, a hídfő, illetve a bekötőút miatt. Petriék lakhelye, a teljes Tulipánköz, de a Teleki Mihály út külterke is, a frontvonal holdudvarába esett. Valamikor híre mehetett, hogy a páros ház lakói szászok; az udvari vécére vagy vízért a kútra szabadon jártak-keltek a német katonák. Az öreg Petriné hiába rekcumolta, Vikta nem zárta kulcsra a kiskaput: nem zavarta a folyamatos jövés-menés, így érezte biztonságban magát. Igaz, a katonák ellen nem lehetett senkinek kifogása: ellátmányukból egy-egy tábla csokoládét, tej- vagy húskonzerveket adtak rendszeresen ajándékba; az asszonynak kérnie sem kellett, kivették kezéből a vedret, hordtak neki vizet a konyhára. Albert helyett fát vágtak; elbeszélgettek velük. Volt, aki engedélyt kért, Olgicát ölbe vehesse, mert becslése szerint egyidős az iker lányával – mutatta boldogan a gyerekei fényképét.

Elvonulásuk előtt, aznap, amikor ágyúgolyó csapódott az udvarra, Kurt Kägelmann utász alhadnagy, aki az „ostrom” ellenére rendszeresen alá szokott ereszkedni a hegyről, megkérdezte a ház asszonyát, nem akar-e velük tartani? Védelmet ajánlott neki és gyermekének... A nemleges válasz hallatán megcsóválta a fejét, de nem erősködött. Megkerülte a háziasszonyt, felszaladt a tornácre, lecipelte onnan az óriás fásládát, és beleillesztette a kerítés tövében tátongó, friss üregbe, majd besietett a lakásba. Körülnézett, gyorsan felmérte a bennvalót: engedélyt nem kért, felcsavarta a gyapjuszőnyeget, az ágyneműtartóból kiragadta a dupla paplant és a nagy párnákat, a szekrényből Sanyi két rend ünneplőjét. Az éjjeli szekrényekről felkapta az ezüst gyertyatartókat. Mindent felnyalábolt, mint óriási batyut, és kiszaladt rakományával az udvarra. Gyakorlottan, biztos kézzel csomagolt a ládába. Miután végzett, lecsukta a fedelét, és nekilátott, hogy betemesse. Vékonyan elföldelte a rejteket, aztán fűrgén, precízen máglyaszerű, szabályos farakást konstruált rá. Javasolta, még aznap duplázza meg az asszony az építményt. – Nehéz idők jönnek, meglátja, hasznát veszi még az elrejtett javaknak...

Aratőünnep után a „Petri-varroda” egyik kedves kuncsaftja, a jeddi papné vállalta, hogy a községben összegyűjti több hónapos jussukat, a parókiára hordatja, és majd szekérral házhoz küldeti nekik, télire. Egy-egy nagy zsák búzát, illetve kukoricalisztet, négy véka rizset, továbbá pityókát és hagymát... Ennyiben állapodott meg Vikta a falubeliekkel. Eltenni, almát és szilvát a saját kertjéből küldött a lányaira náluk varrató, kedélyes tiszteletes

asszony, viszont Olgica kedvenc csemegéjéhez birskörtét már fizetség, vagyis két párra érvényes zoknijegy ellenében juttatott.

Özvegy Petriné a Teleki útra, magához kérette lánya és menyé teljes keresetét. – Könnyebb lesz ott az eltevés – jelentette ki ellentmondást nem tűrő hangon a fiatal nőknek. Jobban ismeri saját sparheltjét; Ilonka éjszákánként nyugodtan kavargathatja az udvari üstben készülő lekvárt... – Legalább nem koslatnak furton-feszt körülöttük Vikta kedvencei, azok a szép szál német bakák – zsörtölt fullánkosan.

(Folytatás következő számunkban)